

позитивно-емоційного настрою. Наприкінці рефлексії звучить музика. Це можуть бути уривки класичної, сучасної, народної музики. Вчитель запрошує дітей сісти комфортно, прослухати музику, помріяти, осмислити те, про що йшла мова.

Настрій, враження, отримані під час «Ранкової зустрічі», зберігаються упродовж навчального дня. Знання, отримані на основі естетичного сприйняття, залишаються на все життя. Навички, які формуються, стають поведінковою основою, запорукою успішного спілкування та діяльності в конкретних життєвих реальних ситуаціях суспільства [5, с. 55]. Піклування одне про одного, відчуття емоційної безпеки, готовність допомагати друзям – це саме ті якості, що відображають суть ранкової зустрічі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державний стандарт початкової освіти : затв. Постановою Каб. Міністрів України, від 21 лютого. 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
2. Нова українська школа: порадник для вчителя. за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
3. Бабіченко Н. Ю., Нечипоренко О. А., Хівренко С. М.. Ранкові зустрічі. 1 клас. Х. : Вид. група «Основа», 2018. 143 с. (Серія «Нова українська школа»).
4. Баранова Н., Коцур Н. Майстер-клас «Ранкові зустрічі». *Початкова школа* : наук.-метод. журн. 2017. № 11. С. 57–58.
5. Булахова Л., Жук Г. Особливості проведення «Ранкових зустрічей». *Початкова школа* : наук.-метод. журн. 2018. № 5. С. 55–56

Мачача Т. С.,

старший науковий співробітник,
кандидат педагогічних наук,

старший науковий співробітник відділу технологічної освіти
Інститут педагогіки НАПН України

ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК ЗМІСТУ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Зміст технологічної освітньої галузі в умовах розбудови нової української школи спрямований на формування ключових та проектно-технологічної компетентностей учнів, розвиток їхньої творчості, готовності і здатності до підприємливості, доцільного перетворення навколишнього середовища у партнерській взаємодії, культурного й національного самовираження.

Профільна середня технологічна освіта має інваріантний складник – обов'язковий для вивчення всіма учнями, які обрали вибірково-обов'язковий предмет «Технології» або профільний предмет із переліку шістнадцяти запропонованих МОН України спеціалізацій на профільному рівні [3, с. 4] та варіативний, що формується за рахунок курсів за вибором – спеціальних і факультативних [4, с. 4].

Досягненню мети і завдань сучасної технологічної освіти в повній мірі сприяє варіативний складник змісту профільної середньої технологічної освіти

[1, с. 208]. Саме він забезпечує свободу вибору учителем і учнями особистісно і соціально значущої тематики навчання, яка відповідає потребам, інтересам і можливостям учнів та конкретного освітнього середовища. Ситуація вибору сприяє формуванню позитивної мотивації, що є однією з основних умов для реалізації потенціалу творчої діяльності в процесі навчання, побудови індивідуальних освітніх траєкторій.

Важливою чинною нормою у реалізації варіативності змісту технологічної освіти є право учителя самостійно розробляти і погоджувати в установленому порядку тематику і зміст спеціальних курсів за вибором, які відображають специфіку конкретного профілю навчання та визначають його сутність [4, с. 4]. Очевидно, що це сприяє розвитку творчості і професійного зростання учителя, а відтак і підвищенню якості процесу навчання на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії учителя і учнів.

Основою реалізації варіативного складника змісту сучасної технологічної освіти є визнання самоцінності кожного учня, створення умов для реалізації творчого потенціалу у проектно-технологічній діяльності, в якій формуються ключові та предметна проектно-технологічна компетентності [2, с. 427]. Розвиток цих компетентностей не є самоціллю, а засобом самоідентифікації, самовираження і самовизначення, побудови індивідуальних освітніх траєкторій, віднаходження трудової діяльності, спорідненої здібностям учнів, що забезпечить можливість свідомо вибирати подальший освітній і професійний шлях, ефективно долучатися до процесів проектування і технологій реалізації спроектованого продукту в обраній сфері професійної діяльності.

Отже, ключові і предметна проектно-технологічна компетентності формуються в проектно-технологічній діяльності як фундаментальному об'єкті змісту сучасної технологічної освіти, як завершеному циклі проекту: від виявлення реальної життєвої проблеми, появи задуму до його втілення в готовому продукті, оцінювання рівня досягнення задуму, а також самооцінювання індивідуального рівня сформованості зазначених компетентностей. Одиницею організації змісту є спосіб діяльності на певному етапі означеної діяльності, тобто сутність сучасної освіти не в підготовці до майбутнього життя, засвоєнні відчужених знань, а у безпосередньому набутті освітнього й соціального досвіду в контексті реального життя.

Курси за вибором дають можливість систематизувати зміст технологічної освіти під час виконання проектів, сприяють перетворенню можливостей, що проектуються в дійсність у межах визначеного часу. За таких умов зникає межа поділу навчання на змістову (виражену в поняттях «знати» й «уміти») й процесуальну складову технологічної освіти.

Ціннісний соціальний досвід людства в контексті проектно-технологічної культури організації виробництва, який пропонується учневі, набуває метапредметної, соціокультурної значущості, тому що має здатність переноситись у будь-які сфери діяльності стосовно розв'язання проблем перетворення різних матеріалів та інформації у форму. Оволодіння методологією проектно-технологічної діяльності забезпечить набуття досвіду продуктивної

організації власної діяльності в умовах повсякденного життя та сучасного виробництва.

Зважаючи на зазначені потреби споживачів технологічної освіти та революційні для системи освіти нововведення, актуальними нині є наукові розробки методологічних орієнтирів і дидактичних основ, які допоможуть учителю в повній мірі скористатися наданими можливостями в пошуках власних шляхів досягнення заявлених цілей і визначених результатів, а також самостійно розробляти навчальні програми на основі власної методичної системи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мачача Т. С. Проектування змісту варіативної складової навчальної програми з предмета технології в основній школі / Т. С. Мачача // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [гол. ред: М.Т. Мартинюк] – Умань : ПП Жовтий О.О. – 2012. – Ч.2. – С. 205-211.

2. Мачача Т. С. Реалізація творчого потенціалу учнів основної школи у процесі трудового навчання / Т. С. Мачача // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць / [ред. кол.; наук. ред. – О. М. Топузов]. – К. : Педагогічна думка, 2014. – Вип. 14. – С. 425–435.

3. Навчальні програми для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>.

4. Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільної середньої освіти) : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiv>.

Павленко Є.А.,

ст. викладач

кафедри фізичного виховання, спорту і здоров'я людини,
Маріупольський державний університет

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ОСНОВНОЇ ГІМНАСТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Схвалена урядом у грудні 2016 року Концепція Нової української школи на період до 2029 року визначила мету, шляхи та етапи реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти. Це головним чином пов'язано з необхідністю модернізації змісту освіти в контексті її відповідності сучасним потребам суспільства.

Виклики сьогодення вимагають зміни освітніх програм, пропонуючи нові підходи до викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах й, зокрема – фізичного виховання у початковій школі. Це пов'язано з усвідомленням того, що якісна освіта визначається не тільки рівнем академічного досвіду її здобувачів, а й ступенем володіння ними основними життєвими навичками, здатністю впливати на власну «освітню траєкторію» з подальшим її зіставленням з національними та загальнолюдськими досягненнями [1]. Актуальним у зв'язку є створення умов для самореалізації і самовдосконалення особистості, набуття нею навичок самоосвітньої діяльності, які б дозволили ефективно гармонізувати своє власне «Я» з потребами суспільства [1]. Вирішальну роль у цьому процесі відіграє компетентність вчителя, оскільки саме він має виступити основним суб'єктом впровадження